

รายงานสรุปสาระสำคัญการจัดงานสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมจังหวัดเชียงรายปีที่ ๓

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๕) เพื่อให้หน่วยงาน องค์กรทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการปลูกฝัง ส่งเสริมคุณธรรม สร้างค่านิยมและจิตสำนึกที่ดีโดยใช้กระบวนการ “ระเบิดจากข้างใน” นำไปสู่สังคมคุณธรรมที่เกื้อกูลและแบ่งปัน อันส่งผลให้ประเทศชาติ และประชาชนมีความมั่นคง สงบสุขด้วยมิติทางศาสนา มั่งคั่ง เข้มแข็งด้วยวิถีวัฒนธรรมไทย และยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฯ ที่เน้นการวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย

สมัชชาคุณธรรม ถือเป็นกระบวนการและเครื่องมือหนึ่งที่สนับสนุนการเชื่อมโยงองค์กร เครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วน โดยเป็นเวทีกลางในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรมเพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กำหนดทิศทาง และพัฒนานโยบายด้านคุณธรรม สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ในระดับจังหวัด ภูมิภาค และระดับชาติรวมถึงการสร้างกระแสแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม และขยายผลการขับเคลื่อนงานตามประกาศเจตนารมณ์จากงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติสู่การปฏิบัติตามบริบทของแต่ละองค์กรและพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๕) ประกอบกับการจัดสมัชชาคุณธรรมใน ๔ ภูมิภาค มีข้อเสนอที่สำคัญว่า การขับเคลื่อนคุณธรรมในสังคมไทยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายและทำอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรม ใช้หลักการระเบิดจากข้างใน มีการประกาศเรื่องคุณธรรมเป็นวาระจังหวัดในทุกจังหวัด

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินงานพื้นที่ปฏิบัติการเชิงคุณธรรมในจังหวัดเชียงรายเป็นปีที่ ๓ เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้เกิดจังหวัดคุณธรรมต้นแบบผ่านวิธีการที่หลากหลาย ทั้งการประสานเชื่อมโยงองค์กรคุณธรรมผ่านการประชุมและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับต่างๆ การส่งเสริมกิจกรรมกระบวนการพัฒนาคุณธรรมในพื้นที่ การพัฒนาระดับวิทยากร องค์กรต้นแบบในการเป็นที่ปรึกษา กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการคงไว้ซึ่งความดี สร้างระบบ/มาตรการให้เกิดการขับเคลื่อนต่อเนื่องและอย่างยั่งยืน และถอดบทเรียนกรณีศึกษาในพื้นที่ต้นแบบ เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรมในระดับพื้นที่จังหวัด ภูมิภาค เกิดการบูรณาการความร่วมมือตามบริบทของแต่ละองค์กรอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม เกิดการนำเสนอเชิงนโยบายฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีและประกาศเจตนารมณ์ของจังหวัดคุณธรรมไปขยายผลในองค์กรและพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เกิดการพัฒนาองค์ความรู้สนับสนุนการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม (จังหวัดเชียงราย) ให้เป็นไปตามแนวทางการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมต่อเนื่อง ๓ ปี และเพื่อเป็นการประกาศเกียรติคุณบุคคล/หน่วยงานต้นแบบด้านคุณธรรมให้ได้รับการยอมรับและมีการขยายผลแนวคิดผลสำเร็จการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมจากประสบการณ์สู่สาธารณะ

การจัดสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมจังหวัดเชียงราย ปีที่ ๓ นับเป็นกระบวนการที่สะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของการขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่ ก่อให้เกิดการรวมตัวแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชม แชร์ เชียร์องค์กร/ชุมชน

ต้นแบบจากการขับเคลื่อนใน ๑๓ เครือข่าย เกิดองค์ความรู้การเชื่อมโยงองค์กรเครือข่ายทางสังคม ๑๓ เครือข่าย อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถเผยแพร่ขยายผลแก่จังหวัดอื่นได้ รวมถึงมีการประกายกย่องบุคคลผู้มีพฤติกรรมควรค่าแก่การยกย่อง และองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม และขยายผลสู่การปฏิบัติในวงกว้างต่อไป โดยมีการปรับรูปแบบเป็นแบบ Hybrid Online ทั้งแบบออนไลน์และการจริงในพื้นที่ เพื่อให้สอดคล้องตามมาตรการของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และคณะกรรมการควบคุมโรคติดต่อจังหวัดเชียงราย โดยจัดภายใต้แนวคิด “๓ ปีการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมเชียงราย : ร่วมสร้างจิตสำนึกดี สิ่งแวดล้อมดี มีวินัยใส่ใจส่วนรวม” ในรูปแบบไฮบริดออนไลน์ ระหว่างวันที่ ๑๔ – ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยมี นายภาสกร บุญญลักษม์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายเป็นประธานเปิดงาน และบรรยายพิเศษ “การขับเคลื่อนมติสมัชชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดย รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) มีเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเวที “๓ ปีชาวเชียงรายได้อะไรจากการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม” และการนำเสนอผลสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของ ๑๓ เครือข่าย การจัดแสดงนิทรรศการการส่งเสริมคุณธรรม “ตลาดนัดคุณธรรม” ของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนกว่า ๔๐ บูธ จาก ๘๔ หน่วยงาน

ในงานมีการนำเสนอผลสำเร็จการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมภาพรวม ๓ ปี และทิศทางการขับเคลื่อนระยะต่อไปของจังหวัดเชียงราย พร้อมส่งมอบมติสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงรายต่อนายภาสกร บุญญลักษม์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย และส่งมอบข้อเสนอต่อ รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ผู้แทนสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ มีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมพลังขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดเชียงรายขององค์กรขยายผลจำนวน ๕๘ องค์กร มีกิจกรรมประกายกย่อง เชิดชู บุคคลผู้มีพฤติกรรมควรค่าแก่การยกย่อง ชุมชนต้นแบบและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมในจังหวัดเชียงราย และจัดทำหอเกียรติยศ (Hall of fame) ในรูปแบบดิจิทัลแพลตฟอร์มครอบคลุมทั้ง ๑๓ เครือข่ายทางสังคม โดยมีบุคคลต้นแบบด้านคุณธรรมที่เข้ารับรางวัลจำนวน ๓๒ ราย ชุมชนต้นแบบด้านคุณธรรม ๓ แห่ง องค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม จำนวน ๔๒ แห่ง เมืองครีภาคีร่วมสนับสนุนการจัดงานทั้งสิ้น ๙๕ หน่วยงาน มีผู้เข้าร่วมงานจำนวน ๑,๐๗๗ คน

ผู้แทนองค์กรภาคีเครือข่ายได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็นต่อมติสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงราย ข้อเสนอเชิงนโยบาย และแนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรมของแต่ละเครือข่ายในอนาคต ได้รับองค์ความรู้จากการบรรยาย นำเสนอองค์ความรู้กระบวนการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายคุณธรรมที่ปฏิบัติจริงจนประสบผลสำเร็จจากการรับชมในพื้นที่จริงและผ่านระบบออนไลน์ และได้มีโอกาสเรียนรู้รับชมนิทรรศการออนไลน์จังหวัดคุณธรรมนาร่อง ที่สำคัญได้ร่วมแสดงพลังขับเคลื่อนให้เกิดเชียงรายเมืองคุณธรรมผ่านมติสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงรายและข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อสร้างเชียงรายให้เป็นสังคมคุณธรรมผ่านคุณธรรมเป้าหมาย ร่วมสร้างจิตสำนึกดี สิ่งแวดล้อมดี มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม โดยทุกหน่วยงานต่างมุ่งมั่นและมีพลังอย่างเข้มแข็งที่จะทำให้จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ภายในงานทั้งสองวันมีการถ่ายทอดสดผ่านทางระบบแอปพลิเคชัน Zoom และผ่านทางเฟสบุ๊คเพจ ศูนย์คุณธรรม Moral Center Thailand มีสื่อมวลชนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานกว่า ๑๐ สื่อ และมีผู้เข้าร่วมชมงานทั่วไป เข้าถึงกิจกรรมจำนวน ๘,๑๙๓ คน มี และร่วมแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น และการแชร์ จำนวน ๕๕๖ ครั้ง และมีการแชร์กิจกรรม จำนวน ๑๕๐ ยอดแชร์ (ข้อมูล ณ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕)

ภายในงานมีมติและข้อเสนอต่อการขับเคลื่อนงานจังหวัดคุณธรรมในระยะต่อไป ดังนี้
มติสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงราย ปีที่ ๓

๑. ร่วมกันชักชวนการทำงานเป็นเครือข่ายที่มีพลัง ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เยี่ยมชมเสริมพลังกันและกัน เพื่อเป็นหุ้นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพคนในจังหวัด ให้มีพฤติกรรมที่สะท้อนคุณธรรมพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญูเพิ่มขึ้น
๒. ร่วมกันส่งเสริมยกระดับองค์กร ชุมชนของตนเอง ให้มีขีดความสามารถในการเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมที่ครอบคลุม หลากหลายมากขึ้น เพื่อขยายผลต่อหน่วยงานอื่นๆ ทั้งในและนอกจังหวัด
๓. ร่วมกันส่งเสริมและให้คุณค่าต่อการทำความดี ในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับบริบทตนเอง ทั้งการชื่นชมยกย่อง เชิดชูเกียรติ การให้รางวัลต่อการทำความดี การสร้างแรงจูงใจในการทำความดี การตอบแทนความดี ที่หลากหลายต่อเนื่อง
๔. ร่วมกันเปิดพื้นที่ให้กับเด็กและเยาวชน ในทุกกลุ่มทั้งในและนอกระบบ ได้เพิ่มโอกาสแสดงออกทางสังคม และเข้ามามีส่วนร่วมต่อการพัฒนาจิตสำนึกพลเมือง การต่อต้านการทุจริตและดำรงรักษาวิถีวัฒนธรรมอันดีงามของชาวเชียงราย ให้เพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อภาครัฐและส่วนราชการในจังหวัด

๑. ให้การขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดเชียงราย (ในฐานะที่เป็นจังหวัดคุณธรรมต้นแบบที่โดดเด่น) เป็นวาระของจังหวัด โดยให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงรายและสำนักงานจังหวัดเชียงราย จัดทำแผนงาน โครงการ เพื่อบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อให้เกิดการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนจากทุกภาคส่วนที่ต่อเนื่อง

๒. ให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานเครือข่ายคุณธรรมจังหวัดเชียงรายให้เป็นศูนย์กลางเพื่อเชื่อมโยงและบริหารจัดการเครือข่ายคุณธรรมในจังหวัดที่เป็นเอกภาพ มีบทบาทสร้างการรับรู้การขับเคลื่อนคุณธรรมร่วมกันต่อเนื่อง เป็นศูนย์ประสานงานกับภาคีพัฒนาภายนอก รวมถึงการแสวงหาความร่วมมือเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมในจังหวัด โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันทางวิชาการในจังหวัด โดยมีผู้แทนเครือข่ายทั้ง ๑๓ เครือข่ายในจังหวัด เป็นกลไกทำงาน

๓. ให้หน่วยงานภาครัฐ สนับสนุนสร้างการรับรู้ สื่อสาร รณรงค์ และขยายวงเครือข่ายคุณธรรมให้กว้างขวางขึ้น ด้วยสื่อต่างๆ รวมถึงสื่อพื้นบ้านให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย และครอบคลุมทุกพื้นที่

๔. ให้หน่วยงานภาครัฐส่งเสริม สนับสนุนการยกย่อง เชิดชูบุคคล องค์กรต้นแบบที่ดี ให้เป็นที่รู้จักและเป็นแบบอย่างสร้างแรงบันดาลใจให้คนอื่น ๆ ต่อไป ให้แพร่หลาย โดยจัดทำเป็น Hall of Fame ของจังหวัดด้านความดีในระยะต่อไป

ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติและคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

๑. ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับคุณภาพจังหวัดคุณธรรมต้นแบบ ให้มีขีดความสามารถในการเผยแพร่และขยายผล หรือเป็นพี่เลี้ยงให้กับจังหวัดอื่นๆ และหน่วยงานภายนอก

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันสร้างกลไกการขับเคลื่อนคุณธรรม โดยการบูรณาการการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วนในสังคม ให้สามารถขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมได้อย่างยั่งยืนต่อไป

กระบวนการสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงรายปีที่ ๓ ได้ส่งผลให้องค์กรภาคีเครือข่ายคุณธรรมจังหวัดเชียงรายรวมพลังร่วมกันขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมด้วยการระดมเปิดจากข้างใน โดยต่างแสดงพลังความร่วมมือทั้งพลังกาย พลังใจ พลังปัญญาระดมทรัพยากรภายในองค์กรมาร่วมชม แชร์ ช่วย เชื่อมร้อยความดีให้เป็นภาพความสำเร็จเดียวกัน แต่ละเครือข่ายได้ต่อยอดการทำงานจากต้นทุนเดิมในพื้นที่ เพื่อสร้างเครือข่ายและสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดความยั่งยืนในการเป็นจังหวัดคุณธรรม ทุกภาคส่วนต่างมุ่งสู่เป้าหมาย “เชียงรายเมืองคุณธรรม ร่วมสร้างจิตสำนึกดี สิ่งแวดล้อมดี มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม” โดยรวมพลังองค์กรคนดีมีการพัฒนาศักยภาพแกนนำผ่านการอบรมวิทยากรส่งเสริมคุณธรรม พัฒนาศักยภาพองค์กรต้นแบบสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม” (ภาคเหนือ) ให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และต่างมุ่งมั่นที่จะนำแผนของแต่ละเครือข่ายเข้าสู่ยุทธศาสตร์จังหวัด พร้อมสร้างกลไกการติดตามประเมินผล รวมถึงได้มีการถอดบทเรียนเป็นองค์ความรู้ และนำผลงานมาชื่นชม แชร์ โชว์ เชื่อมเรื่องดีในเวทีต่างๆ อย่างต่อเนื่อง พร้อมกับการก้าวเข้าสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรมต้นแบบในปีที่ ๓ ที่เปรียบพร้อมด้วยตัวอย่างชุมชน / องค์กรคุณธรรมต้นแบบที่เป็นแหล่งเรียนรู้ และมีเครื่องมือในการขยายผลและเป็นตัวแบบให้สังคมอย่างเข้มแข็งยั่งยืนต่อไป